Newsletter ROSA

ROSA — centrum pro ženy, z.s. ROSACENTRUM.CZ STOPNASILI.CZ PROSINEC 2022

1 - Asi není nic horšího než bezmoc v situaci, kdy rodina přijde o dceru
2 - Zemřely rukou nejbližšího - Tiché svědkyně 2022
5 - A pak přišla smrt
6 -"Já to mám po kontrolou" říkají, opak je realita
9 - Kvůli domácímu násilí se rozpadá každé šesté manželství
9 - Home office může zdramatizovat vztahy v rodině
11 - Preventivně zaměřená kampaň Stopnasili.cz poběží do jara 2024
12 - Ohlédnutí za 24. WAVE konferencí konané v říjnu v Praze
14 - Fotogalerie
15 -Příběh Karolíny

Asi není nic horšího než bezmoc v situaci, kdy rodina přijde o dceru

Asi není nic horšího než bezmoc v situaci, kdy rodina přijde o dceru. Bolest, smutek a hlavně bezmoc je o to větší, když dcera zemře rukou svého partnera. Kterého kdysi milovala, sama si ho vybrala a doufala ve šťastný život s ním. Ze kterého se ale během let vyklubal toxický partner, manipulátor, domácí tyran, surovec, násilník, do sebe obrácený egoista. Bolest a bezmoc blízkých je o to horší, že se smrti z rukou manžela či partnera ve většině případů dalo zabránit.

Bezmoc a smutek pramenící z toho, že kdyby oběť včas požádala o pomoc, obrátila se na rodinu, na organizace zabývající se pomoci obětem domácího násilí, na Policii, nemusela zemřít.

Kdyby přemohla stud, že se právě jí toto děje. Přemohla strach z násilného partnera.

Kdyby pochopila, že když se obrátí včas o pomoc, odejde do azylu, zachrání si nejen život, ale svým dětem i dětství a jejich budoucí život.

Řada rodičů i po smrti své dcery následně přemýšlí, zda nemohli udělat něco, co by změnilo neúprosné události.

Zda byli dost citliví, všímaví. Proč jim dcera nic neřekla.

Každoročním připomenutím zavražděných žen proto apelujeme na to, aby lidé nebyli nevšímaví k projevům násilí na ženách. I když se bezprostředně netýkají jejich nejbližší rodiny či příbuzných.

Připomínáme nejen ty ženy, které v důsledku domácího násilí byly zavražděny, ale i další ženy, které se pod tlakem roky trvajícího domácího násilí rozhodly jako východisko z týrání zvolit sebevraždu.

Neocitnou se ale v žádné statistice, jejich smrt je přitom rovněž v přímé souvislosti s domácím násilím.

Těm, kteří přes všechna fakta a informace, stále zlehčují domácí násilí v České republice a podléhají mýtům, by mohlo ke změně jejich postojů napomoci to, že by si představili to, co se děje dnes a denně tisícům žen. Situaci, pojmenujme ji správně domácí násilí, která nakonec vyústí ve zbytečnou smrt kolem dvou desítek žen ročně, by se mohlo týkat i jejich dcer, příbuzných, známých.

Marie Vavroňová

Zemřely rukou nejbližšího: Tiché svědkyně 2022

Tyto ženy zemřely rukou nejbližšího: manžela, partnera, expartnera, příbuzného. Statistiky neexistují. O jejich smrti víme z denního tisku, tak jak o nich informoval během roku 2022. Za uplynulý rok zemřela více než dvacítka žen rukou svého partnera. I tak může končit domácí násilí. Každý rok si 25. listopadu připomínáme Mezinárodní den proti násilí na ženách projektem Tiché svědkyně. Červené siluety Tichých svědkyň vypovídají o skutečných příbězích zavražděných žen. Každoročně v České republice několik desítek žen umírá zbytečně rukou svého partnera v důsledku domácího násilí.

† Žena 32 let, **ubitá partnerem** Lukášem P. (37 let) u Temelína. Soužití trvalo 10 let. Muž ji bil opakovaně kabelem od počítače, násadou od koštěte, opařil jí před tím horkou vodou, tahal za vlasy, a to několik hodin. Žena s ním měla 10letého syna. Případ projednával soud v Českých Budějovicích, muži hrozí až 20 let vězení. (Blesk10.2.2022)

† Žena 47 let, její druh 57 let, a jejich pes, **byli zavražděni** – den před Štědrým dnem 23.12.2021 ve Znojmě. „Dvaadvacetiletý muž tam zvlášť surovým způsobem zavraždil svou sedmačtyřicetiletou matku a jejího o deset let staršího druha. Jeho řádění nezůstal ušetřen ani rodinný pes, kterého také usmrtil," sdělila mluvčí policie.

https://www.novinky.cz/krimi/clanek/brutalni-vrazda-ve-znojme-mladik-podle-policie-surove-zabil-matku-a-jejiho-pritele-40382239

† Žena 46 let, České Budějovice – brutálně jí ubil partner, násilník (33 let) - bil jí pěstmi, kopal jí, šlapal po ní, pak ji z domku vytáhl a pokračoval v bití. Podle pitvy měla žena zlomená žebra a krvácení do mozku. https://www.jcted.cz/63657-vrazda-v-ceskych-budejovicich-ve-squatu-muz-ubil-zenu/

† Žena 66 let, zavražděna synem (37 let), Vysoké Mýto, 30.3.2022 Policisté vyšetřovali vraždu 66leté ženy ve Vysokém Mýtě. Muž byl podle policie asi rok bez práce, dlouhodobě žil s matkou, nebyl ženatý, neměl děti. S matkou se hádali, protože ztratil práci a nepřispíval na domácnost. Spory se měly vyhrotit ve středu odpoledne. Syn matku podle policie pobodal nožem, zranění byla vážná a žena nepřežila. Muž se měl následně pokusit o sebevraždu, bodl se několikrát do břicha. Pak odešel z místa vraždy a šel se udat na policii.

Zdroj: https://orlicky.denik.cz/zlociny-a-soudy/vrazdu-66lete-zeny-ve-vysokem-myte-vysetruji-policiste-podezreleho-zadrzeli-2022.html

† Žena 53 let, zavražděna řeznickým nožem a uškrcena v Lanškrouně, 65letým druhem, 5.4.2022

Zdroj: https://www.denik.cz/krimi/druha-vrazda-v-kraji-behem-tydne-v-lanskroune-nasli-telo-53lete-zeny-20220405.html

† Kateřina 59 let, matka tří dětí byla zavražděna žárlivým manželem Pavlem (65 let) – v dubnu 2022. Muž, vysokoškolsky vzdělaný, včelař, ji po hádce udusil, žena ho při obraně uhodila do tváře. Tělo pak muž zakopal u domu, předstíral její zmizení. Po 8 hodinách výslechu se nakonec přiznal, že jí zabil.

https://www.blesk.cz/clanek/zpravy-krimi/709848/vasnivy-vcelar-pavel-uskrtil-manzelku-ucitelku-katerinu-59-zakopal-na-zahrade

† Lucie 36 let zavražděna bývalým manželem (47) v Rychvaldu 24.5.2022.Vrahem byl s největší pravděpodobností její bývalý manžel (47 let), který se podle zjištění Deníku zkoušel po činu také zabít. „Údajně byl pořezaný a odvezli ho do nemocnice," řekl Deníku jeden ze sousedů. Mezi bývalými partnery zřejmě došlo k hádce. Muž měl ženu nejprve udeřit kladivem a pak ji měl údajně uškrtit. Zabil také oba jejich psy. Zdroj: https://www.denik.cz/krimi/policie-proveruji-vrazda-karvinsko-rychvald-kveten-20220524.html

† Andrea 32 let, zastřelená svým mužem (31). Zavraždil i 4letého syna. Poté spáchal sebevraždu. Muž, člen místního myslivecké sdružení, zastřelil manželku a syna a posléze spáchal sebevraždu. Údajně mělo jít o profesionálního vojáka, jenž se čerstvě vrátil ze zahraniční mise. https://www.novinky.cz/clanek/krimi-v-dome-na-rychnovsku-nasli-tri-mrtve-40399961

† Mária 32 let a její tři děti (synové †2 a †4 roky, dcerka †6 let byli zavražděni v Loučce (26.4.2022), vrahem byl manžel, otec dětí (31 let). Tři děti ve věku 2, 4 roky a 6 let zahynuly při nedělním výbuchu v domě v obci Loučka na Vsetínsku, s nimi jejich mladá maminka Mária. Podle policie byli všichni obětí násilného trestného činu, který kriminalisté vyšetřují jako vraždu. Manžel byl možná schizofrenik.

Zdroj: https://zlinsky.denik.cz/zpravy_region/tragedie-loucka-sousede-mrtva-zena-tri-deti.html

† Renata 21 let, ubodána po rozchodu svým partnerem (Miroslav G., 22 let) v červenci 2022. Motivem zřejmě byl podle tisku rozchod, který muž neunesl. Muž spáchal sebevraždu a zemřel po převozu do nemocnice.

https://www.novinky.cz/krimi/clanek/mladik-z-decinska-nezvladl-rozchod-a-zavrazdil-divku-sam-zemrel-v-nemocnici

† Kateřina 30 let byla zastřelena svým bývalým partnerem (29 let) ve Zlíně. Žili spolu i v Bruselu, rozešli se, údajně docházelo k hádkám, žena odešla ke svým rodičům. Muž si vypůjčil zbraň a ve 14. patře ve Zlíně na úřadě, kde pracovala, ji zastřelil. Poté obrátil zbraň proti sobě.

https://www.novinky.cz/krimi/clanek/v-budove-zlinskeho-hejtmanstvi-se-strilelo-na-miste-jsou-policiste-i-sanitka-40404226

† Žena 35 let a holčičky †4 a †6 let byly zastřeleny partnerem, otcem dětí. Trojnásobná vražda a sebevražda byla činem otce a partnera, zástupce ředitele městské policie (+49) ve Valašském Meziříčí. Ten zabil svou ženu, řadovou policistku (†35) a své dvě dcerky (†4 a †6) v den oslavy narozenin starší dívenky. Jejich těla byla po celém domě. Na partnerku extrémně žárlil.

https://www.extra.cz/zpravy-masakr-v-roznove-pod-radhostem-tela-se-nachazela-po-celem-dome--c5525

† Žena 20 let, ubodána 30letým partnerem ze žárlivosti (srpen 2022). Vraždu mladé ženy vyšetřovali policisté v Ostravě. Žena byla napadena v lesoparku v části Poruba, policie na místě zadržela podezřelého muže, kterého ale kvůli jeho zdravotnímu stavu nemohla bezprostředně vyslechnout ani obvinit. Podle neoficiálních informací šlo o dvojici žijící bez domova v lesoparku na pomezí ostravských částí Poruba a Plesná.

Zdroj: https://www.idnes.cz/ostrava/zpravy/vrazda-poruba-vlckova-bezdomovci-lesopark.A220811_121156_ostrava-zpravy_jog

† Žena 29 let, byla ubodána 13.8.2022 v bytě 28letým mužem v Nejdku na Karlovarsku. V Nejdku na Karlovarsku došlo k brutální vraždě teprve 29leté ženy z Karviné. Obviněný muž (28) měl přijít na policii s tím, že ho žena ohrožuje nožem. Když policisté dorazili do bytu, objevili ubodanou ženu, která se před útočníkem snažila bránit. Podezřelý skončil ve vazbě.

Obviněný muž (28) neposkytl ženě první pomoc, měl přijít na policii s tím, že ho žena ohrožuje nožem, bodné a řezné rány byly obranné.

https://www.blesk.cz/clanek/zpravy-krimi/720392/brutalni-vrazda-v-nejdku-muz-v-byte-ubodal-kamaradku-29-vymlouval-se-ze-ho-ohrozovala-nozem.html

† Žena 32 let – zabitá po hádce s partnerem na ubytovně 10.9.2022 v Tachově. Podle informací Práva šlo o partnerskou dvojici z Ukrajiny. Po roztržce zřejmě došlo podle policie k vzájemnému napadení nožem. Ten byl nalezen na místě činu. Muž nebyl ohrožen na životě.

https://www.novinky.cz/clanek/krimi-na-ubytovne-na-tachovsku-nasli-mrtvou-zenu-muze-odvezli-do-nemocnice-40408325

† Žena 24 let, zavražděna 27letým přítelem v Krnově 12.9.2022. Muž se přiznal Policii, motivem byla žárlivost.

https://www.novinky.cz/clanek/krimi-muz-se-priznal-k-vrazde-mlade-zeny-v-krnove-zarlil-40408676

† Žena 39 let a 2 nezletilé holčičky †† byly zastřeleny v Měšicích u Prahy 26.9.2022 manželem (43 let). Muž legálně drženou zbraní poté spáchal sebevraždu. Prvotní šetření ukázalo, že za vším mohou stát „partnerské neshody“. Kriminalisté se případem i nadále zabývají, jelikož ale střelec obrátil zbraň proti sobě, dá se očekávat, že případ odloží.

https://www.novinky.cz/krimi/clanek/krimi-cleny-rodiny-v-mesicich-u-prahy-zrejme-postrilel-otec-zbran-mel-legalne-40409959

† Ženu 35 let nechal manžel uhořet zaživa u Cvikova na Českolipsku. Žena byla loni v říjnu nalezena mrtvá v ohořelém a nabouraném voze. Z původní nehody se ale letos stala díky znaleckému posudku vražda. Z násilného zabití kriminalisté obvinili pětačtyřicetiletého manžela, vraždu plánoval a provedl zvlášť trýznivým způsobem. Ženu omámil léky, omráčil, dal ji na sedadlo řidiče a pustil auto ze svahu a zapálil. Fingovanou nehodou chtěl zamaskoval vraždu své manželky.

https://www.blesk.cz/clanek/zpravy-krimi/728089/nafingovana-nehoda-u-cvikova-muz-45-chtel-zamaskovat-vrazdu-manzelka-uhorela.html

† Žena 53 let byla zavražděna synem, byla ubodána na Teplicku dne 20.11.22. Na základě provedené soudní pitvy byla potvrzena násilná smrt. Zadržený 30letý muž byl obviněn ze zvlášť závažného zločinu vraždy. https://www.novinky.cz/clanek/krimi-policie-obvinila-muze-z-vrazdy-pribuzne-na-teplicku-40415161

† Starší žena byla zabita synovcem v Hodonicích na Znojemsku. Takto podle tisku vyvrcholily dlouholeté spory v rodině. (Blesk, 12.11.2022, str.6)

† Žena 36 let byla zavražděna v minulém roce v Netolicích, **byla gravidní, muž jí škrtil a dusil,** dal jí na hlavu plastový pytel, tělo pak hodil do jímky, kterou zatížil kovovou deskou. Muž recidivista dostal 26 let odnětí svobody, informoval v lednu 2022 deník Právo.

† Žena byla upálena přesně před rokem na výročí vztahu přítelem. V chatě ve Vysočanech na ni chrstnul benzín, protože se naštval, oheň následně měl vzplanout od odhozeného nedopalku. Informaci přinesl Blesk 21.6.2022.

† Kateřina 33 let byla zabita před rokem ve Štramberku. Michal B. (46) uštědřil manželce Kateřině (†33) pár facek. Jenže ona při hádce upadla. Muž ji odtáhl do ložnice, kde v posteli do rána zemřela! Manžel Michal (46 let) ji ve zlosti bil, tahal po zemi, nechal ji vykrvácet (do mozku). Řekl, že jí bil, protože byla ožralá, neprala a nevařila. Profackoval ji tak silně, že spadla hlavou na zem a nechal ji vykrvácet. Podle soudu šlo ale jen o přestupek. Manžel tak vyvázl bez trestu. O případu informoval v květnu 2022 Blesk.

https://www.blesk.cz/clanek/regiony-ostrava/713778/michal-46-ze-stramberku-ustedril-manzelce-katerine-33-par-facek-pri-hadce-upadla-a-zemrela.html

Zdena Prokopová

A pak přišla smrt

Každý rok zahynou rukou násilného partnera desítky žen. Odhaduje se, že v zemích původní členské „patnáctky“ Evropské unie zemře každý rok na následky násilí, kterého se na nich dopustili jejich partneři 700 až 900 žen.

Zbytečná smrt, říká socioterapeutka ROSY Zdena Prokopová, je vždy vrcholem neřešených problémů , neřešeného násilí ve vztahu, výjimečně zkratovitého chování. Mezi spouštěče násilí je zapotřebí nepodceňovat situace , které mají potencionál pro eskalaci násilí.

Samozřejmě, někdy se může jednat o zkratkovité jednání v hádce žárlivého partnera, svou roli někdy sehrává alkohol, patologie partnera, často se ale jedná o promyšlený čin. Ten označujeme pojmem femicida , označení pro vraždu ženy, která byla spáchána na základě jejího pohlaví.

Jaký největší problém musí řešit ti, kteří se zabývají pomocí obětem domácího násilí, tedy i tomu, jak předejít ohrožení či ztrátě života?

„Oběti podceňují riziko“, zdůrazňuje Prokopová. „Stále věří, že se jejich situace změní. K tomu přispívá to, že násilí není často nepřetržité, chvíle bití, psychického tlaku střídají chvíle klidu, kdy se násilný partner snaží ukázat laskavou tvář. Svou roli má i to, že se oběť snaží za každou cenu zachránit pro děti úplnou rodinu.“

„Proto zdůrazňujeme“, dodává Prokopová, „že je vždy rozhodující, aby se ženy, které zažívají násilí ve vztahu, včas, než bude pozdě, obrátily na specializované pomáhající profese, vyhledaly odbornou pomoc.“ Společně se zkušenými socioterapeutkami a sociálními pracovnicemi je nutné probrat historii násilí v konkrétním případě, probrat všechny rizikové faktory. K jakým formám násilí dochází, zda jde o výhrůžky zabitím, pronásledování, zda pachatel užívá alkohol, či drogy, zda je ozbrojen, je nadměrně žárlivý… Tedy identifikovat, zda je oběť násilí skutečně ohrožena a jak toto riziko eliminovat.

Druhá příčina: bagatelizace.

Tendence bagatelizace násilí vůči ženám má v české společnosti, ale často i v institucích, které by měly pomáhat, velmi tuhý kořínek. A nejen proto, že je to častá obrana pachatelů – vždyť jsem jí dal jen pár facek!, hájí se. Přes řadu osvětových kampaní řada i expertů na rodinou problematiku má problém rozlišit co je podle jejich názoru domácí násilí a co manželský konflikt.

Bagatelizace má mnoho podob. Přestěhujte se, změňte si telefonní číslo, slyší někdy oběti stalkingu.

Ale on je vzorný otec, o děti se stará. Ano neměl by vás bít, ale zkuste navštívit mediátora, třeba se domluvíte, aby toho nechal, už jen kvůli dětem, které má rád….

Ne vždy jsou státní orgány schopné včas zareagovat na výhrůžky: „To víte, je to tvrzení proti tvrzení, může vám to někdo potvrdit?“ Prosby oběti o pomoc dostávají někdy punc „je to účelové, chce dostat děti do péče“. I oběti skutečně brutálního násilí jsou tlačeny do kontaktů s násilným partnerem v zájmu dětí. Z veřejných zdrojů je znám případ, kdy násilný pachatel vylákal partnerku pod slibem dohody do své blízkosti, kde ji zabil.

K bagatelizaci domácího násilí, k neochotě či neznalosti jej pojmenovat, přispívá svým způsobem i tzv. kriminologický přístup. Kdy za domácí násilí je označováno pouze takové jednání, při kterém dojde k prokázanému trestnému činu, a násilí je pak potrestáno, či je využit institut tzv. vykázání. Pokud to není trestný čin, pak je možné využít přestupkového řízení, které rovněž pachatele, tvrdí ti, kteří kriminologický přístup považují za jedině správný a určující, co je domácí násilí a co ne. Bagatelizace , nezjištění profilu násilné osoby, rizikových faktorů, bývá výsledkem podcenění závažnosti situace.

Jednoznačně se proto ukazuje, že v Česku citelně chybí jasná právní definice, co domácí násilí je. „ROSA - centrum pro ženy proto vítá inciativu poslance Parlamentu Pavla Zuny z TOP 09 a dalších poslanců o definování tohoto pojmu a jeho zařazení do českého právního systému“, říká Zdena Prokopová.

Východisko existuje – o problémech stále a otevřeně mluvit, zvyšovat povědomí o zákeřnosti násilí na ženách, zvyšovat profesionální znalosti o této problematice u policistů, soudců, sociálních pracovníků, zdravotníků. jon

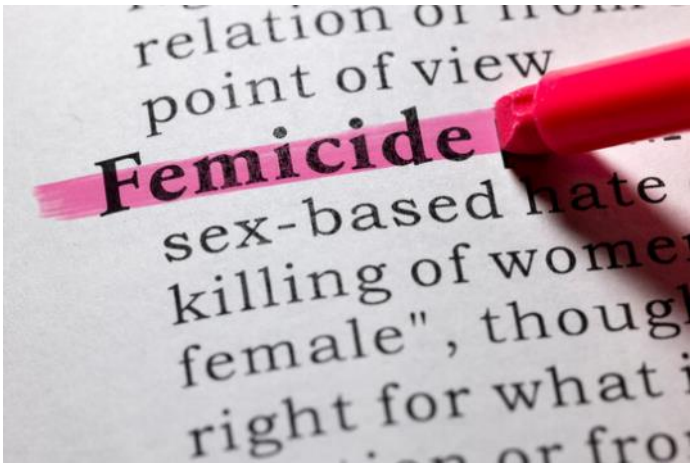

ROSA – centrum pro ženy mapuje případy femicidy od roku 2003. Přidala se tak k projektu The Silent Witness (Tiché svědkyně). Ten v roce 1990 odstartovala ve státě Minnesota iniciativa umělkyň, které si připomínaly život 26 žen, které byly zavražděny svými partnery.

"Já to mám po kontrolou" říkají, opak je realita

Závislost na alkoholu či drogách je problém, který v poslední době trápí stále více mužů ale i žen. Závislosti na návykových látkách podléhají i stále mladší skupiny dětí.

Tak jako se v minulém století řešil tabakismus u 9-12 letých dětí (většinou vyrůstajících v sociálně slabých rodinách), v současné době se u stejně starých dětí vyskytuje opakovaná zkušenost s alkoholem ale co víc - s marihuanou a alkoholem, říká zkušená psycholožka, dlouhodobě se zabývající právě závislostmi, **PhDr. Zdena Košatecká**.

Mohou být zdrojem vzniku závislostí také takové jevy jako je domácí násilí?

Zcela určitě. Domácí násilí může být jedním ze spouštěčů tak zvaného úlevového pití, které zpravidla postupem času přerůstá v závislost. Oběť domácího násilí je opakovaně a často po dlouhou dobu vystavována psychickému tlaku, někdy dokonce i fyzickému násilí. Bezradnost, bezmoc, úzkostné stavy a strach jsou dlouhodobými průvodci dennodenního života atakovaného člověka a ten pak může hledat okamžitou úlevu za pomoci alkoholu, prášků nebo jiných nealkoholových drog, namísto konstruktivního řešení vážného problému. Kromě toho nejsou ani zřídkavé situace, kdy oběť násilí souběžně pije s agresivním partnerem ve snaze předejít konfliktu nebo udržet agresora pod kontrolou.

Jak s klientkami, které už mají závislost jednat, jak jim pomoci?

Motivace ke změně člověka závislého na návykové látce je velmi komplikovaný proces, pokud nehledá pomoc nebo přímo léčbu sám. Je tomu tak z několika důvodů. Ve hře je struktura osobnosti, předchozí historie života a socioekonomické postavení závislého.

Nejdříve zmíním to, co nepomáhá: nepomáhá vyvíjet tlak nebo volit konfrontační styl dialogu. A teď zmíním, co může pomoci: udělejte si čas a v první řadě si připravte kartičku, na které budou napsány 2-3 kontakty na adiktology nebo psychoterapeuty, kteří se zabývají léčbou závislostí. Pravděpodobně půjde o zařízení a terapeuty, kteří mají navázány smlouvy s pojišťovnami. Vyplatí se pracoviště dopředu kontaktovat a ověřit si jaké mají podmínky pro přijetí nových pacientů a pro terapii. S klientkou, která má problém s návykovými látkami mluvte otevřeně, v úvodu se snažte popsat fakta (situaci). Vyjádřete pochopení, ale nastavte pevně hranice, tzn. podmínky, za kterých může v azylu zůstat.

Slova "já to mám po kontrolou" používají lidé, kteří naopak alkohol pod kontrolou vůbec nemají, spíše naopak. Alkohol začíná mít pod kontrolou je. Tuto větu slýcháme u těch, kteří začínají mít kvůli pití problémy se svým okolím, ať už je to rodina, přátelé nebo zaměstnavatel.

Zeptejte se na jak dlouho klientka odhaduje svůj problém s návykovou látkou. Nechte si popsat, jak klientka žila před obdobím, kdy neměla s návykovou látkou problém, které období považuje ze svého pohledu za dobré nebo úspěšné. Zeptejte se, na co by chtěla navázat a na jaké své vlastnosti se ve svém životě mohla dříve spolehnout, Položte otázku, jak se vidí, jaká je její silná stránka. Poptejte se, jestli se pokusila svoji závislost korigovat, jak dlouho vydržela bez návykové látky. Její snahu stojí za to ocenit a to vždy. Pak jí buď předejte do ruky připravenou kartičku, můžete i realizovat první telefonický kontakt a domluvit termín návštěvy. Projevte zájem o to jak dopadla návštěva v doporučeném zařízení.

Na azylový dům se obrací klientky s žádostí o ubytování se závislostí. Do azylu by patřily – jsou obětmi často brutálního násilí. Jenže pokud by v azylu, kde společně s nimi žijí oběti bez závislosti, ale vystrašené, vyděšené, v depresích, jsou tam i jejich často malé děti. Tyto oběti a děti by neunesly nějaké opilecké či drogové excesy. Navíc u klientek se závislostí hrozí, že prozradí adresu utajeného azylu a tím na životě ohrozí další obyvatelky, které jsou pronásledovány násilným partnerem.

Nevím, zda jsem kompetentní na tuto otázku odpovídat, ale pokusím se. Myslím si, že by v azylovém domě měla platit pravidla, se kterými jsou klientky při příjmu seznámeny a které by měly mít podobu kontraktu. Jeden bod by měl být speciálně věnován užívání návykových látek. Možná, že jednou z podmínek by měla být 1.možnost dechové zkoušky při podezření na opakovanou intoxikaci nebo 2.omezené trvání pobytu v azylu na nejnutnější dobu nebo 3.podmínka návštěvy pracoviště specializovaného na závislosti. V kontraktu by mělo být vysvětlena a zdůrazněna ochrana všech obyvatel azylu.

Mají se do takového zařízení vůbec brát? Jak s nimi jednat?

Na tuto otázku je velmi těžké odpovědět a upřímně nezávidím tomu, kdo o tom bude rozhodovat. Na jedné straně je utrpení konkrétní osoby, která je obětí domácího násilí a užívá návykové látky, na druhé straně bezpečnost všech. Nevím nakolik by pomohlo, kdyby se zapojila rodina (příbuzní), která by se postarala o děti na dobu, po kterou by se azylantka nebo azylant léčil/a, pokud by např. šlo o ústavní léčbu.

Existují nějaká zařízení specializované na podobné případy?

O žádném zařízení, které by se specializovalo na osoby, které mají problém se závislostí navíc mají děti a trpí domácím násilím, nevím.

Mezi odbornou veřejností se diskutuje, zda v azylovém domě pro oběti domácího násilí ohrožené na životě násilným partnerem, povolit možnost mírné konzumace alkoholu – cca do půl promile. Je to správná cesta?

Ptáte se, jestli se azylové domy mají ve vztahu k užívání alkoholu vydat cestou nulové tolerance. Je třeba to důkladně promyslet. Protože pokud se rozhodnete pro nulovou toleranci budete muset počítat s tím, že jí mnoho azylantů nedodrží. A co potom? Navíc tuto podmínku budou snáze dodržovat osoby abstinující nebo konzumující alkohol příležitostně nebo v rámci pitného režimu, tedy ti, kteří mají alkohol tzv. pod kontrolou. Rozhodně ho nebudou dodržovat osoby problematicky pijící nebo osoby se závislostí. A co potom? Jaký bude další postup? Asi nejschůdnější se mi jeví cesta doporučení třeba 0.5 promile s vyjádřením, že opakované opilosti budou řešeny. V zájmu dětí, pokud je osoby žijící v azylovém domě mají, by měl být kontaktován OSPOD, ten by mohl pomoci s řešením situace.

Týkají se závislosti nějaké věkově specifické skupiny? Roste počet závislých?

Nezřídka se dovídám, že alkohol pijí děti od útlého dětství. Už malé děti jsou jednak svědky nebo dokonce účastníky pijící společnosti. I rodiče příležitostně konzumující alkohol svým ratolestem dává alkohol ochutnat a baví se jejich reakcemi. Můžeme se na to dívat kriticky, můžeme se na to dívat s pochopením. Co je bohužel smutným faktem, je skutečnost, že závislosti na návykových látkách podléhá stále mladší skupiny dětí. Tak jako se v minulém století řešil tabakismus u 9 - 12letých dětí (většinou vyrůstajících v sociálně slabých rodinách), v současné době se u stejně starých dětí vyskytuje opakovaná zkušenost s alkoholem ale co víc - s marihuanou a alkoholem. Takže věková hranice rapidně klesá a v léčebnách je mnoho mladých závislých. Léčebny ve státních zdravotnických zařízeních jsou přeplněné. V minulosti bylo zcela normálním jevem, že sociální pracovnice chodily do rodin a přesvědčovaly závislé osoby, aby se léčily. Léčby byly nařizovány a jejich nedodržení bylo klasifikováno jako maření úředního rozhodnutí s tvrdým trestem. V současné době zájemci o léčbu čekají až 3 měsíce, pokud nenastoupí do nějakého soukromého odvykacího zařízení, ve kterém svoji léčbu sami plně hradí.

Závislosti se netýkají jen jedné úzké skupiny, jdou napříč vzděláním, věkem a sociálním postavením. Rovněž smutnou skutečností je, že v porovnání s minulým stoletím se zvyšuje procento žen, které pravidelně nebo již problémově pijí. Logicky se i zvyšuje procento závislých žen. Hraje nějakou roli dědičnost, genetika?

Na rozvoji závislosti se podílí dva faktory: biologie člověka a prostředí, ve kterém se pohybuje. Velmi zjednodušeně řečeno, za závislost zodpovídá biochemie lidského mozku, množství hormonu, který se lidově nazývá hormon štěstí (endorfiny). Důležitou roli hraje také sociální prostředí, ve kterém člověk jako dítě vyrůstá nebo ve kterém se později jako dospělý pohybuje. Genetika je obor, který spadá do medicíny a tady bych nerada podávala zavádějící informace. Jako psycholožka a psy-

choterapeutka ale vím, že významnou roli hraje například sociální učení.

Jak reagovat na slova klientky – já to mám pod kontrolou---? Co dělat, když slib že nebude konzumovat alkohol či drogy poruší, nemá kam jít a má malé děti?

Slova "já to mám po kontrolou" používají lidé, kteří naopak alkohol pod kontrolou vůbec nemají, spíše naopak. Alkohol začíná mít pod kontrolou je. Tuto větu slýcháme u těch, kteří začínají mít kvůli pití problémy se svým okolím, ať už je to rodina, přátelé nebo zaměstnavatel. Okolí většinou reaguje na nepříjemné, opakované stavy opilosti a vyvíjí tlak na to, aby daný člověk své pití omezil. To však vzhledem k biochemickým změnám v mozku není možné což však neví ani jedna ani druhá strana. Proto dochází k pohybu v začarovaném kruhu, který se sestává z několika fází: 1. fáze aktivního pití s neplánovanými opilostmi, 2. fáze kajícné, 3. fáze odčiňující, 4. fáze uspokojení a 5. fáze recidivy. Co dělat v takovém případě? Nezbývá než vyhledat pracoviště, které pomůže jak jednotlivci, tak rodině se v problému zorientovat a doporučí další postup. Protože apel na inteligenci, lásku k dětem a bližním je v tu chvíli příliš slabá motivace.

PhDr. Jiří Vavroň

Kontakty na pomáhající organizace

Svépomocné skupiny AA (Anonymní alkoholici):
pro ženy tel. 734 620 830
pro muže tel. 736 190 990

Alkohol / Krizové centrum Bohnice, tel. 284 016 110, Ústavní 91, Praha 8

Léčebna Apolinář, tel. 224 968 282

Psychiatrická Léčebna Červený Dvůr, tel. 380 309 130, Chvalšiny 1

Drogy/ Anima, tel. 224 968 216, Apolinářská 4a, Praha 2
Sananim tel. 605 240 501, Smíchov Praha 5

Odborná pomoc
PhDr. Zdeňka Košatecká, Rumunská 1798/1, 120 00 Praha 2
tel.: +420 604 558 049, e-mail: z.kosatecka@seznam.cz
Poskytování poradenství a terapie v oblasti závislostí. Orientuji se na závislé na hazardní hře, na alkoholu, lécích nebo marihuaně. Nabízím individuální a skupinovou psychoterapii. Konzultace dle telefonického objednání.

Kvůli domácímu násilí se rozpadá každé šesté manželství

Psychické či fyzické násilí patří k pěti nejčastějším důvodům rozpadu manželství. Informuje o tom studie Výzkumného ústavu práce a sociálních věcí Stabilita rodiny a porozchodové péče o děti ve veřejném mínění. Reprezentativní výzkumný vzorek populace ČR ze kterého studie vychází, představoval 1 691 dospělých respondentů ve věku 18 až 65 let.

Hlavními příčinami rozpadu partnerství dle mínění veřejnosti bývají zejména 1. nevěra, či jiný partnerský vztah (54 %), 2. nedostatek vzájemné pozornosti, neschopnost společně hovořit (38 %), 3. odlišnosti v názorech a postojích (23 %), 4. závislosti (18 %), 5. fyzické nebo psychické násilí (17 %), uvádějí autoři publikace. Podle studie má v české společnosti rodina stále vysokou hodnotu. Rodina je „zbytečnou přítěží“ pouze pro 7procent dotázaných.

Lidé ve své velké většině vnímají rodinu jako zdroj citového zázemí (98 % dotázaných) a smyslu života (95 %), jako prostředí poskytování vzájemné pomoci (98 %), byť také do jisté míry omezuje v osobním rozhodování (31 %) a bývá i zdrojem napětí a konfliktů (26 %).

Češi podle studie ale mají racionální přístup k rodině. Přestože partnerský vztah představuje pro většinu populace životní hodnotu, konstatují autoři, není cílem sám o sobě, ale důraz je kladen na jeho kvalitu. **V české společnosti je poměrně silně zastoupen názor, že je lepší žádný než špatný partnerský vztah (85 %), a to bez ohledu na pohlaví, věk i ideální formu soužití.** Dílčí rozdíly jsou pouze mezi muži a ženami staršími 30 let, kde se ženy oproti mužům přiklánějí k silnější míře souhlasu s tímto výrokem. Ani děti by neměly být důvodem pro udržování nefungujícího partnerského vztahu (79 %), přičemž v této otázce mají opět více vyhraněný názor ženy. Ženy jsou spíše ty, které v nespokojeném vztahu vyhledají odbornou pomoc a spíše takový vztah ukončí. Muži bývají v tomto ohledu zdrženlivější, pravděpodobně i proto, že po ukončení společného soužití častěji dochází k omezení jejich kontaktu s dětmi.

Setrvání v partnerství bez lásky je považováno za špatný příklad pro budoucí partnerské vztahy dětí (82 %). I zde jsou více o tomto názoru přesvědčeny ženy než muži, konstatuje studie Výzkumného ústavu práce a sociálních věcí. jon

Podklady : Stabilita rodiny a porozchodová péče, VUPSV/RILSA 2022, autoři : Jana Paloncyová, Sylva Hohne, Jana Barvíková, Lucie Žáčková, spolupráce Kristýna Janurová

Home office může zdramatizovat vztahy v rodině

Home office, neboli práce z domova, využívalo v Česku před nástupem covidu minimum zaměstnanců. V celém světě pak podle odhadů 14 procent zaměstnanců. Homme office se bral jako zaměstnanecký benefit, jako dobrovolná dohoda mezi zaměstnavatelem a zaměstnancem, která má přispět k lepšímu sladění pracovního a rodinného života.

Nástup covidu radikálně změnil situaci. Home office se stala prostředkem boje proti nákaze. Práce doma byla nakázána i lidem, kteří o takovou formu vůbec nestáli, kteří jí tedy začali využívat nedobrovolně. V současné době stále více firem začíná tuto formu prosazovat i v současnosti. Tentokrát jako prostředek jak ušetřit energie a snížit zaměstnavatelům náklady.

První studie ukazují, že vedle nesporných výhod u některých profesí, sebou home office přináší i řadu nečekaných problémů. První náznaky problémů nedobrovolného home office jsme zaznamenali u rodin, které již před touto formu byli disfunkční, projevovalo se tam domácí násilí, říká socioterapeutka Zdena Prokopová.

To, že partneři ve vztazích, kde se již dříve vyskytlo domácí násilí, museli spolu nuceně trávit prakticky veškerý čas, nebyla možnost úniku ze čtyř stěn domova, byly omezené kontakty s ostatními lidmi, ale i as organizacemi, které pomáhají obětem násilí, označovalo za problém a důvod eskalace násilí stále více klientek našeho centra. Zaznamenali jsme zvýšený počet telefonátů, mailových dotazů co dělat, dodává Prokopová. ROSA proto přidala možnosti dalších krizových linek, i možnost distančního poradenství jak po telefonu, či Skype, či prostřednictvím chatu. Samozřejmě bylo vždy nutné zjistit aby násilný partner nebyl přítomen a pokud ano, zajistit konzultaci třeba od kamarádky či v nouzi např. i z parku, či na procházce.

Bylo to strašné, denně hádky, napětí, křik. Nebylo kam utéct. Byli jsme na sebe alergičtí už jen když jsme se viděli. Pak mne manžel fyzicky napadl. Když přijela policie, manžel útok vysvětlil tím, že nemůže opustit společný byt, kde se dusí, je trvale stresovaný, rozčiluju ho já i děti. Doma na home office je už pět měsíců. Bylo to v době pandemie covidu, kdy byl omezen pohyb, nebylo možné ani jet na chatu) Manžel byl na home office z nařízení zaměstnavatele, ostatně já také.

Na lidi současně působila celá řada stresorů, které ohrožují partnerské vztahy: báli se neznámé nemoci, obávali se o svoji

existenci, o pracovní místa. V současnosti, zase takovým stresujícím faktorem je to hrozba rozšíření válečného konfliktu na Ukrajině, zdražování elektrické energie a plynu ale i vysoká inflace, dodává.

Práce z domova změnila výrazně role, které muži a ženy v domácnosti museli řešit, uvádí sociologové. Měli své pracovní povinnosti. Současně ale museli zajistit výuku dětí, kteří se doma učili on line. Bylo zapotřebí zcela jinak zorganizovat domácí práce a začít se o ně dělit.

Stresující pro někoho ale byla i samotná práce z domova. Soustředění na pracovní výkon někdy narušovala péče o děti, nutnost výuky, příprava jídla a stovky dalších impulsů běžného provozu domácností. Napětí v rodinách se zvyšovalo. První poznatky ukazují, že se problémy zejména v rodinách, kde se partneři ocitli v pozici homme office nedobrovolně, se netýkaly jen rodin s výskytem domácího násilí.

První odborná studie

Sociologický ústav vydal zajímavou studii „Práce z domova, konflikty mezi prací a rodinou a kvalita partnerství v době pandemie covidu-19 autorů Dominiky Sladké a Martina Kreidla z Fakulty sociálních studií, Masarykovy univerzity z Brna, která se zabývá některými aspekty dopadů této formy práce.

„Během pandemie významně poklesla kvalita partnerských vztahů a narostl až na 27 % podíl osob, které uvažovaly o rozchodu se stávajícím partnerem, uvádí studie. Lidé, kteří během pandemie častěji zažívali konflikty mezi pracovní a rodinnou sférou, také častěji uvažovali o rozchodu se svým partnerem. Mezi respondenty, kteří byli kvůli rodinným povinnostem často příliš unaveni na práci, například o rozchodu uvažovalo 41 % z nich. To je o celých šestnáct procentních bodů více než v případě těch, kteří problémy spojené s konfliktem práce a rodiny nezažívali. Přestože výsledky analýzy napovídají, že práce z domova má negativní dopad spíše na výkon pracovní role než role rodinné, problémy v pracovní oblasti mají tendenci se „přelévat“ (v souladu s tzv. spillover theory [Clark 2000; Staines 1980]) do dalších sfér domácnosti a narušovat i partnerské vztahy,“ upozorňuje studie.

„Základní popisné analýzy konfliktu rolí ukázaly, že respondenti častěji zažívali kvůli práci problémy v oblasti domácnosti a rodiny než naopak. Například více než polovina respondentů byla kvůli výkonu pracovní role „často příliš unavena na domácí práce“ a více než třetina z nich uvedla, že pro ně bylo kvůli práci „často obtížné plnit rodinné povinnosti“.

V pracovní oblasti zažívali respondenti výrazně méně problémů způsobených konfliktem s rodinnou rolí. Jen 16 % z nich uvedlo, že pro ně bylo „často těžké soustředit se na práci kvůli rodinným povinnostem“, a 12 % respondentů bylo kvůli rodinným povinnostem „často příliš unaveno na práci“. Častá práce z domova byla nicméně spojena s intenzivnějšími problémy v pracovní oblasti. Respondenti, kteří pracovali z domova alespoň dvakrát za týden, měli více než dvakrát vyšší riziko být „často příliš unaveni na práci“. Podobně měli o 87 % vyšší riziko, že pro ně bude „často těžké soustředit se kvůli rodinným povinnostem na práci“, konstatují autoři studie.

„U mužů byla asociace práce z domova s vyšší intenzitou rolového konfliktu silnější než u žen. Zde je možné hledat vysvětlení například ve větším (ve srovnání s dobou před pandemií) zapojení mužů do domácích prací a péče o děti při práci z domova [např. Chung et al. 2021], které bylo narušením genderové dělby práce a šlo výrazněji proti zavedené definici mužské role,“ uvádí studie.

„Pro většinu žen se základní očekávání stran obsahu ženské role neměnila, protože u zaměstnaných žen vždy obsahovala nárok na kombinaci pracovní a rodinné role (měnila se sice intenzita a časové nároky jednotlivých rolí, ale to podle našeho názoru není tak razantní změna jako zavedení úplně nových povinností). Obecně mají ženy se souběžným výkonem několika rolí častější zkušenost než muži [Offer, Schneider 2011], a proto pro ně nemusel být nástup protipandemických opatření s ohledem na kombinaci rolí takovým překvapením,“ píše se ve studii.

První výzkumné práce zabývající se prací z domova a hlavně jeho důsledky potvrzují, že této podobě práce je třeba věnovat zvýšenou pozornost nejen z pohledu práce, ale i z pohledu mezilidských vztahů, které home office výrazně může měnit a komplikovat. Poslední poznatky potvrzují to, na co poukazovaly jako první právě organizace zabývající se pomocí obětem domácího násilí a že práce z domova může mít současně i některé problematické důsledky tam, kde by se čekalo nejméně – ve vztazích mezi členy rodiny a v rodinách samých.

Nejedná se jen o „českou specifiku“ I některé zahraniční studie zaznamenaly v době covidu-19 a lockdownu pokles rodinné spokojenosti , dodávají autoři studie.

PhDr. Jiří Vavroň

Preventivně zaměřená kampaň Stopnasili.cz poběží až do jara 2024, podpořena je z Norských fondů

Cílem informačně zaměřené kampaně Stopnasili.cz je zvýšení povědomí o formách genderově podmíněného násilí, včetně násilí v online prostoru a na potírání genderových stereotypů prostřednictvím cílení na změnu postojů k násilí na ženách v celé společnosti, zejména u mužů.

Násilí na ženách je považováno za jednu z hlavních překážek dosažení rovnosti žen a mužů a jednu z nejrozšířenějších forem porušování lidských práv, avšak zatím není českou společností dostatečně vnímáno jako lidskoprávní problém v celé své šíři a projevech tak, jak jej uchopují mezinárodní definice, standardy a dokumenty. Přetrvávající genderové stereotypy jsou významnou překážkou efektivní prevence domácího a genderově podmíněného násilí a dosažení rovnosti žen a mužů. Na tento fakt upozorňuje i Akční plán prevence domácího a genderově podmíněného násilí 2019-2022. Důležitým nástrojem prevence jsou osvětové kampaně.

Zrealizujeme informační kampaň zaměřenou na zvýšení povědomí o formách genderově podmíněného násilí, včetně násilí v online prostoru a na potírání genderových stereotypů prostřednictvím cílení na změnu postojů k násilí na ženách v celé společnosti, zejména však u mužů jako klíčové, avšak dosud málo oslovované skupiny. Cíl kampaně budeme naplňovat využitím různých komunikačních prostředků - informačních videí a spotů, dokumentu, podcastů, informačních grafik, fotografií a posterů, workshopů a webinářů. Tištěné výstupy, videa i dokument budou vytvořeny také v jazykových mutacích, aby z nich mohly těžit i další cílové skupiny.

Díky zapojení partnera ČOSIV zvýšíme potenciál zásahu kampaně mezi žáky/ně a studenty/ky, jejich rodiče, školy a pedagogické pracovníky/ce.

Mezi cílové skupiny patří také novináři, kteří mohou formovat jazyk, kterým se o násilí na ženách hovoří a tím dále ovlivňovat postoje společnosti. Realizace projektu bude mít pozitivní dopad na prevenci druhotné viktimizace obětí a na zvýšení motivace obětí odejít z násilného vztahu včas.

V rámci kampaně budou vytvoření podcasty, spoty, informační videa, dokument Násilí na ženách - mužský problém (s podtitulem 30 let boje proti genderově podmíněnému násilí).

V roce 2023 zrealizujeme veřejný happening Tiché svědkyně, na kterém vystoupí muži proti násilí na ženách a budou číst příběhy žen zabitých v důsledku domácího násilí. Kromě uctění památky zabitých žen budou komunikovat myšlenku „můžeme tomu zabránit, spojme se proti násilí na ženách".

Ohlédnutí za 24. konferencí WAVE konané v říjnu v Praze

Od 10. do 11. října se v Praze konala 24. WAVE konference s podtitulem Specializované služby pro ženy jako pilíře míru v době krize i mimo ni. Na konferenci přijely ženy ze 44 zemí.

Prezidentka WAVE Marcella Pirrone, výkonná manažerka WAVE Stephanie Futter-Orel a Branislava Marvánová Vargová z ROSA-centrum pro ženy (focal pointu WAVE a spoluorganizátorky konference) zahájily #WAVECon2022 tím, že zdůraznily potřebu zavázat se k ukončení násilí na ženách v Evropě i mimo ni a zásadní význam roli specializovaných služeb pro ženy při přispění k lepší budoucnosti žen a dívek a lidstva jako celku.

Marcella Pirrone prezidnetka WAVE network děkovala všem, kteří na konferenci dorazili, a i za to, že je možnost vidět se opět osobně. Zmínila také, že Česká republika jako první přijala do programu předsednictví bod ohledně domácího násilí. Stefanie Futter – Orel, výkonná manažerka WAVE, děkovala všem členům z ROSA—centrum pro ženy a proFem za organizaci konferenci a stejně tak týmu WAVE. Krátce zmínila globální růst násilí proti ženám způsobený pandemií COVID-19 a válečnými konflikty na světě i v Evropě. Což vedlo nejen k nárůstu nového násilí, ale i eskalace už existujícího násilí. Vyzdvihla specializované služby pro ženy, které už přispívají k řešení situace a zdůraznila, že bez aktivismu by si nikdo neuvědomoval rozsah problému.

Zmocněnkyně vlády ČR pro lidská práva Klára Šimáčková Laurenčíková přivítala účastníky jménem předsednictví EU. Jednou z priorit předsednictvím ČR je také ukončení násilí na ženách a dětech. Pro ni je to jedna z priorit. Situaci v ČR přiblížila na přibližných statistikách ČR, kdy je asi 600 případů znásilnění ročně oznámeno na policii, tedy zhruba 2 případy denně. OSPOD zaznamenal asi 2500 případů násilí na dětech Bylo vydáno mnoho vykázání ze společné domácnosti, ale i tak jsou stále domovy, kde Domácí násilí nikdo neřeší, neoznámí. Jedna ze tří žen zažila domácí násilí a děti jsou přítomny u poloviny ze všech případů domácího násilí. Zhruba 10 % českých žen přežilo znásilnění, ale většina nevyhledala policii, 32 % žen zažilo fyzické násilí nebo sexuální násilí, ale pouze 8 % kontaktovalo policii. I zajišťování těchto údajů je důležité, aby mohla vláda dále pracovat na zlepšení situace.

Šimáčková Laurenčíková hovořila i o invazi Ruska na Ukrajinu kdy z 260 000 příchozích uprchlíků do ČR byla většina žen a dětí. Samotná válka na vedla k nárůstu páchání násilí na ženách, zde pak ruskými vojáky, zdůraznila, jak je důležitá v těchto případech potřeba genderová citlivost. Služby pro oběti obecně, musí být dostupné a mít citlivý přístup k obětem. V roce 2021 proběhla analýza dostupnosti služeb a v rámci ní bylo také zjištěno, že jen 30% poskytuje opravdu specializované služby, ČR obecně nevyhovuje minimálním standardům Rady Evropy. Plní požadavky na nonstop linky, ale zaostává se v krizových centrech, specializovaných AD, dalších poradenských službách týkajících se násilí, které musí být dostupné ve všech regionech.

Na konferenci přivítala všechny účastníky v Praze prostřednictvím videa i Markéta Pekarová Adamová, předsedkyně Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky. Zdůraznila, že jak všichni víme, nejnebezpečnějším místem pro ženy je do-

mov. Většina případů vražd a násilí je totiž skutečně páchána doma, tedy v místě které by mělo být synonymem bezpečí. Domácí násilí ještě umocnila pandemie Covid 19 a s ní nařízené lockdowny a karantény, které na dlouhou dobu uvěznily oběti domácího násilí se svými trýzniteli v atmosféře strachu a

Na konferenci WAVE hovořila i Markéta Pekarová Adamová, předsedkyně Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR.

nejistoty. Specializované služby, efektivní strategie prevence, boj proti násilí na ženách, jsou zjevně velmi palčivými otázkami k diskuzi. Markéta Pekarová Adamová popřála účastnicím konference hodně sil v záslužné práci pro druhé.

Reem Alsalem, zvláštní zpravodajka OSN pro násilí na ženách, hovořila o příčinách a důsledcích násilí. Zejména sexuální násilí označila jako nástroj války. Stejně tak změny klimatu a s tím spojené dopady na lidská práva a životy vedou ke zhoršování forem násilí. K tomu stejně tak přispěla i pandemie covid, která zároveň odhalila nedostatky států v reakcí na genderové podmíněné násilí. Je potřeba stále bojovat, poukazovat na práva žen a dívek a odpady krize. V poslední době dochází ve velké k potlačování práv, útokům na feministické organizace a dochází i ke kriminalizaci jejich práce. Ty už tak musí čelit omezenému prostoru ke svobodě názoru, malému financování, výhružkám. Prvním důsledkem konfliktu v zemi je zpravidla útok na práva žen. K tomuto dochází průřezově na všech kontinentech.

Vystupující společně oslovily feministické aktivistky a obhájkyně lidských práv žen ze 44 zemí, které se konference zúčastnily osobně, i účastníky sledující stream konference. Důraz byl kladen na potřebu spolupracovat s cílem přispět ke společnosti bez genderově podmíněného násilí, stejně jako na důležitost feministické legislativy a politickou vůli ji implementovat .

tk , mh

Záznam 24.WAVE konference najdete na platformě Youtube:

https://youtu.be/irWUkKfxiyM

Fotogalerie

ROSALIN - centrum komplexní krizové pomoci: v krizovém bytě jsme s úžasnými dětskými herci a maminkou natáčeli spot o dostupnosti krizové pomoci.

Mikuláš a nádherný anděl našli cestu do ROSA - azylový dům s utajenou adresou.

Ředitelka ROSA-centrum pro ženy Marie Vavroňová děkuje Soroptimist klub Praha za milé setkání se spisovatelkou, baskytaristkou a překladatelkou Evou Turnovou a hercem Jiřím Štréblem v prostorách Hotel Olšanka.

Při příležitosti Mezinárodního dne proti násilí na ženách se na Britském velvyslanectví konala akce Společně proti domácímu násilí - přínosy mezioborové spolupráce. Úvodní blok zahájil velvyslanec Nick Archer, který mimo jiné zdůraznil význam mezioborové spolupráce při řešení domácího násilí. ***Branislava Marvánová Vargová z ROSA - centrum pro ženy*** *pak uvedla konkrétní příklady dobré spolupráce . Díky pomoci* ***Nadace Vodafone*** *jsme mohli zřídit bezplatnou linku* ***800 60 50 80****, na které od začátku letošního roku vyhledalo pomoc, radu či informace již více než 500 žen. Díky spolupráci s IKEA jsme mohly zařídit krizové byty tak, aby byly pro ženy a děti, které musí před násilím odejít ze svého domova, bezpečným a vlídným prostředím. Veronika Řídelová z Nadace Vodafone představila proces vývoje české verze aplikace* ***Bright Sky****, která pomáhá obětem domácího násilí i jejich blízkým včas rozpoznat signály násilného vztahu. V ČR má Bright Sky už více než 7 500 stažení!*

Příběh Karolíny

Karolíně je 39 let, je vdova a v současné době je bezdětná. Má pejska, se kterým žije ve svém domě u Prahy a pracuje jako vedoucí oddělení v mezinárodní firmě. Je zvyklá se pravidelně vídat jak se svými přáteli, tak s rodinou, která žije v Praze.

S Kamilem se seznámila přes internetovou seznamku začátkem minulého roku. Kamil je o 6 let starší a v té době byl nezaměstnaný. Tvrdil, že celý život pracoval v gastronomii jako kuchař a poslední měsíce už měl všeho dost, šéf restaurace k němu býval často nespravedlivý a celkově se už cítil vyčerpaný, proto si udělal menší volno. Karolíně se líbilo, jak uměl být zábavný a s ničím si nedělal těžkou hlavu. Navíc byl skvělý milenec. Jejich schůzky začínaly v restauracích, kde podle Kamila umí dobře načepovat pivo a končily u Karolíny doma. Kamil byl štědrý a zprvu útratu platil.

Po pár týdnech randění si Kamil přestal dávat v restauracích k pivu jídlo. Karolíně to bylo divné, a proto se ptala, co se děje. Kamil o tom nechtěl mluvit, ale po krátkém naléhání se jí svěřil, že nevychází s penězi, že by jí tak rád dopřál, co jí na očích uvidí, ale nestačí mu peníze. Karolína byla ráda, že k ní má důvěru, navíc si říkala, že peněz má dost a tak útratu od té doby platila ona.

Kamil byl u Karolíny prakticky stále. Užívala si, že když přišla z práce, měla uvařeno. Cítila se zamilovaná, čas trávili výhradně spolu, a pokud byla zrovna v práci, nepřetržitě si s Kamilem psali sms. Po necelých dvou měsících jí Kamil navrhl, že by spolu mohli bydlet, protože už nyní spolu prakticky žijí a mohl by pustit drahý nájem v Praze. Karolíně to přišlo logické, tak souhlasila.

Po pár měsících přišel Kamil s návrhem, že by si společně otevřeli restauraci. Byl nadšený. Karolíně se to příliš nezdálo, protože poslední roky fungovaly restaurace přes podzimní a zimní měsíce z důvodu epidemické situace omezeně. Navíc s pohostinstvím neměla žádné zkušenosti a v práci měla starostí až nad hlavu. Kamil hodně naléhal, v afektu často křičel, že kdyby ho milovala, nebránila by mu v jeho snech, že je stejná jako jeho matka. Hádky byly čím dál častější a tak nakonec souhlasila.
Karolína měla našetřené nějaké úspory, takže záhy našli v okrajové části Prahy restauraci a pronajali si ji. Když se o tom dozvěděla Karolínina rodina, její matka se sestrou za ní přijely domů, protože měly pocit, že se jim posledních pár měsíců vyhýbala. Karolína se s nimi pohádala, protože se jim nelíbí ani nápad s restaurací, ani to, že jim Karolína vždy na poslední chvíli zruší setkání. To bylo na nějaký čas jejich poslední setkání, Kamil si již nepřál, aby se s nimi Karolína vídala. Komentoval to slovy, že ho nesnáší a aby si mezi nimi vybrala.

Karolína se cítila vyčerpaně. Již půl roku provozovala s Kamilem restauraci, byť by bylo přesnější napsat, že ji provozovala Karolína. V práci si brala čím dál častěji homeoffice, když už v práci byla, tak jí volal Kamil, aby rychle jela nakoupit potraviny na vaření, protože nemá z čeho vařit obědy či aby vyřešila nějaký technický problém v restauraci apod. A tak se stávalo, že Karolína ze své práce odcházela třeba dvě hodiny poté, co do ní přišla, přestávala stíhat termíny uzávěrek a celkově její práce stála.

Kamil byl stále s něčím nespokojený a chtěl po Karolíně, aby mu našla do kuchyně pomocnou sílu. Karolína nevěděla, co má dělat dříve. Navíc ho čím dál častěji nacházela v kuchyni opilého, zákazníci si stěžovali, že jídlo buď nedostali, bylo studené či dostali něco jiného apod. Když už se Karolína cítila na zhroucení, zjistila, že je těhotná. Kamil měl velkou radost, ale Karolína už ani nevěděla, jak se cítí.
Karolína už si přesně nepamatuje, kdy se to stalo, bylo to zkraje těhotenství. Našla Kamila v kuchyni opět opilého, v kase nebyly žádné peníze. Už všeho měla dost, pohádali se a Kamil po ní hodil židlí. To bylo poprvé, kdy z něj měla strach. Druhý den se jí Kamil omluvil, že toho je na něj hodně a kdyby pro něj měla trošku více pochopení, nemusel se takhle chovat. Po pár týdnech Karolína zjistila, že potratila.

Měsíce plynuly, Karolína byla nucena skončit s provozem restaurace a nyní čelila splácení nemalého dluhu, který z podnikání vznikl. V práci byla pod velkým tlakem, vedení si začalo všímat jejího pracovního nasazení. Její vztah s Kamilem začal být postupně turbulentní. Kamil pil i doma, odmítl si hledat práci a vyčítal Karolíně, že kvůli její neschopnosti je restaurace zavřená, proč by měl tedy pracovat, ať si to pěkně „vyžere“. Když mu jednou Karolína oponovala, že kdyby nepil, mohlo to vypadat jinak, udeřil ji pěstí do obličeje a zlomil jí nos. Následovaly omluvy, sliby, udobřovací sex.
Karolína nikomu neřekla, co se doma děje. Cítila se vyčerpaně, bezmocně, bezcenně, jako v začarovaném kruhu. Střídalo se období, kdy se s Kamilem dalo mluvit, byl relativně milý, sliboval, že se změní, najde si práci, již ji neuhodí, s obdobím rostoucího napětí, při kterém by se atmosféra dala krájet. Kdy se Karolína snažila předejít tomu, čemu nechtěla věřit, že by se mohlo opakovat. Až po fázi, ve které Kamil bouchnul a opět ji udeřil. Bylo to tolikrát, že jí incidenty splývají.
Když poprvé Karolínu napadlo, zda by neměla od Kamila odejít, hned to zamítla. Cítila se jako nicka a nikoho lepšího by si určitě nenašla. Jak jí často opakuje Kamil, může být ráda, že s ní vůbec ztrácí svůj čas.

Karolína se na nás poprvé obrátila poté, co Kamil v afektu mrštil jejím pejskem o zem a umlátil ho. V práci si našla kontakt a zavolala do poradenského centra ROSA pro oběti domácího násilí. Hned následující den přišla na konzultaci a odcházela s bezpečnostním plánem, co a jak dělat, aby se ochránila a s pocitem, že by jí snad někdo mohl porozumět. Zprvu Karolína vystupovala anonymně, cítila se v tom bezpečněji. Při konzultacích si rovnala myšlenky a pojmenovávala, co se u ní doma děje. Nejvíce oceňovala, že ji nikdo nehodnotí a netlačí ji, do kroků, na které se ještě necítí.

Po posledním incidentu zavolala Karolína policii, která Kamila dle institutu vykázání vykázala na 10 dní z domu a současně ve spolupráci s poradenským centrem Rosa sepsala a podala návrh na zákaz přiblížení, který byl schválen.
V současnosti u Karolíny doma na přechodnou dobu žije její sestra, která je jí oporou. Karolína postupně obnovuje vztahy s přáteli a řeší, jak situaci v práci, dluhy, tak hlavně to, aby se cítila lépe.

Mgr. Kristýna Bordeová

ROSALIN Bezplatná krizová linka pro oběti domácího a genderově podmíněného násilí

800 60 50 80

ROSA - centrum pro ženy, z.s. mění po téměř třiceti letech své sídlo, fakturační i poštovní adresu :

ROSA - centrum pro ženy, z.s.
Na Slupi 1483/14
128 00 Praha 2

ROSA hledá kolegyni na pozici pracovnice v sociálních službách pro azylový dům

Hledáme kolegyně na pozici pracovnice v sociálních službách do azylového domu ROSA pro ženy oběti domácího násilí v Praze. Práce je na směny dopolední/ odpolední a víkendy. Pracovní doba je osmihodinová, odpolední směna je do 22 hodin. Tato pozice má v náplni práci s klientkami azylového domu – administrativní práce, péče o chod azylového domu, starost o výdej potravinové pomoci, kontroly společných částí domu, příprava pokojů pro klientky, rozpisy praní, vedení skladu, plánování a realizace volnočasových aktivit pro děti a klientky.

Požadujeme SŠ nebo SOU a absolvovaný kvalifikační kurz pro pracovníky v sociálních službách.

Nabízíme zdělávání zaměstnanců, supervize, sickdays.

Hrubá mzda 26000 - 28000 Kč/měsíc **info@rosacentrum.cz**

ROSA hledá kolegyni na pozici sociální pracovnice krizové pomoci do centra komplexní

krizové pomoci ROSALIN na Praze 2.

Náplň práce: telefonická krizová pomoc, psychosociální, sociálně právní obětem domácího násilí. Jde o práci na 12tihodinové směny v nonstop režimu (37,5 hodiny týdně) pro telefonickou a pobytovou službu. **Pracovní smlouva na dobu určitou po dobu trvání projektu do 31.3.2024.**

Požadujeme vysokoškolské vzdělání (VŠ, VOŠ) a odbornou způsobilost dle §110 zákona 108 o soc. službách, samostatnost, spolehlivost, zároveň schopnost práce v týmu, schopnost spolupracovat, komunikovat, empatii. **Nabízíme zdělávání zaměstnanců, supervize, sickdays.**

Maximální celková hrubá mzda pro režim 24/7 denní/noční v rozmezí 36-40 tisíc Kč.

info@rosacentrum.cz

Podpořte prosím ROSA centrum pro ženy (azylový dům pro oběti a jejich děti, právní a psychologické poradenství, krizovou pomoc).

Dárcovský účet ROSA : 284869349/0800

S nadšením pomáháme. Obětem domácího násilí, jejich dětem. Prosíme, podpořte ROSA centrum pro ženy, abychom mohli poskytovat služby v nezměněném rozsahu v azylovém domě, bytech i krizovém centru. Děkujeme všem za podporu.

ROSA - centrum pro ženy, z.s . WEB www.rosacentrum.cz, FB @rosacentrum.cz IG: rosacentrum
Hlavní e-mail: info@rosacentrum.cz, E-mailové poradenství: poradna@rosacentrum.cz, azylový dům azyl@rosacentrum.cz. (Ostatní e-maily jsou ve tvaru: jmeno.prijmeni@rosacentrum.cz)
SOS linka ROSA 602 246 102, Poradna 241 432 466, vedoucí azylového domu 736 739 467

Newsletter ROSA vydává: ROSA - centrum pro ženy, z.s., ročník XXIV, číslo 3, prosinec 2022. Redakční rada: Mgr. Martina Hronová, Marie Vavroňová, Zdena Prokopová, PhDr. Jiří Vavroň
Kontakt, objednání, odhlášení zpravodaje: info@rosacentrum.cz